
O B S A H

Předmluva	17
1. Úvod (O. Blažek)	19
2. Fyzikální, technické a metodické základy radiodiagnostiky (O. Blažek, B. Drugová)	22
2.1. Rentgenové záření	22
2.1.1. Fyzikální podstata	22
2.1.2. Vlastnosti uplatňující se v diagnostice	23
2.2. Rentgenová technika	24
2.2.1. Rentgenové zařízení a jeho hlavní části	24
2.2.2. Rentgenová souprava	25
2.2.2.1. Rentgenový přístroj	25
2.2.2.2. Kably vysokého napětí	27
2.2.2.3. Rentgenka a rozběhové zařízení	27
2.2.3. Rentgenové náradí	29
2.2.3.1. Náradí pro běžné snímky	29
2.2.3.2. Náradí pro běžné prosvěcování	29
2.2.3.3. Speciální náradí	31
2.2.4. Rentgenové příslušenství	35
2.2.4.1. Příslušenství pro úpravu primárního svažku záření	35
2.2.4.2. Příslušenství pro prosvěcování a snímkování	36
2.2.4.3. Ochranné příslušenství	38
2.2.5. Pomocné přístroje a pomůcky	39
2.3. Ochrana před ionizujícím zářením	39
2.3.1. Zákonné opatření na ochranu před ionizujícím zářením	40
2.3.2. Technická opatření	41
2.3.3. Odborné provozní opatření	42
2.4. Rentgenové vyšetření	42
2.4.1. Zvláštnosti rentgenového obrazu	42
2.4.2. Kontrastní látky	46
2.4.2.1. Negativně kontrastní vyšetření	46
2.4.2.2. Pozitivně kontrastní vyšetření	47
2.4.3. Radiodiagnostické metody	50
2.4.3.1. Základní metody	51
2.4.3.2. Speciální metody	54

2.5.	Hlavní zásady klinické radiodiagnostiky	58
2.5.1.	Stanovení indikace k vyšetření	58
2.5.2.	Příprava nemocného	58
2.5.3.	Provedení rentgenového vyšetření	59
2.5.4.	Zvláštnosti pediatrické radiodiagnostiky	60
2.5.5.	Rentgenový obraz	61
2.5.5.1.	Hlavní součásti rentgenového nálezu	61
2.5.5.2.	Klinický význam rentgenového nálezu	61
3.	Radiodiagnostika pohybového ústrojí (J. Kolář)	63
3.1.	Indikace k vyšetření	63
3.2.	Vyšetřovací metody	64
3.2.1.	Prostý snímek	64
3.2.2.	Prosvícení	64
3.2.3.	Tomografie	64
3.2.4.	Denzitografie	65
3.2.5.	Artrografie	65
3.2.6.	Arteriografie	66
3.2.7.	Flebografie	66
3.2.8.	Fistulografie	66
3.3.	Normální rentgenový obraz	66
3.3.1.	Kosti a klouby	66
3.3.2.	Měkké části	70
3.4.	Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	70
3.4.1.	Kosti a klouby	70
3.4.2.	Měkké části	74
3.5.	Speciální rtg symptomatologie chorobných změn kostí	75
3.5.1.	Konstituční (intrinické) osteopatie	75
3.5.1.1.	Konstituční choroby kostí s neznámou patogenezí	75
3.5.1.2.	Konstituční choroby kostí se známou patogenezí	81
3.5.2.	Traumatické osteopatie a artropatie	82
3.5.2.1.	Zlomeniny (frakturny)	82
3.5.2.2.	Luxace a subluxace (vymknutí a podvrnutí)	93
3.5.2.3.	Poranění měkkých částí kloubů	94
3.5.3.	Zánětlivé osteopatie a artropatie	95
3.5.3.1.	Osteomyelitis	95
3.5.3.2.	Salmonelózy a brucelóza	98
3.5.3.3.	Tuberkulóza kostí a kloubů	98
3.5.3.4.	Syfilis kostí a kloubů	101
3.5.3.5.	Spondylarthritis ankylopoetica (m. Bechtěrev)	101
3.5.3.6.	Jiné záněty kloubů	103
3.5.4.	Metabolické osteopatie	104
3.5.4.1.	Osteoporóza	104
3.5.4.2.	Osteomalacie a rachitis	106
3.5.4.3.	Dna (arthritis urica)	109
3.5.5.	Toxické osteopatie	109
3.5.5.1.	Exogenní toxické osteopatie	109
3.5.5.2.	Endogenní toxické osteopatie	109
3.5.6.	Hormonální osteopatie	110
3.5.6.1.	Změny při hypopituitarismu a hyperpituitarismu	110
3.5.6.2.	Změny při hypogonadismu a hypergonadismu	111

17.2.4. Angiografie mozku a míchy	379
17.2.5. Kontrastní vyšetření nitrolebních prostorů a páteřního kanálu	380
17.3. Normální rentgenový obraz	382
17.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	383
17.4.1. Nativní skiagrafie	383
17.4.2. Angiografie	383
17.4.3. Kontrastní náplň intrakraniálních prostorů a páteřního kanálu	384
17.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	385
17.5.1. Vrozené odchylky	385
17.5.2. Záněty	387
17.5.3. Nádory	388
17.5.4. Cévní onemocnění	393
17.5.5. Úrazové, poúrazové a pooperační stavby	394
17.5.6. Poruchy vazivového aparátu páteře	397
18. Radiodiagnostika v otorinolaryngologii	
(<i>K. Hoffmann, O. Blažek</i>)	399
18.1. Indikace k vyšetření	399
18.2. Vyšetřovací metody	399
18.2.1. Nativní skiagrafie	399
18.2.2. Tomografie	400
18.2.3. Kontrastní vyšetření	400
18.3. Normální rentgenový obraz	401
18.3.1. Sluchové ústrojí	401
18.3.2. Vedlejší nosní dutiny	402
18.3.3. Hrtan a hltan	402
18.3.4. Slinné žlázy	405
18.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	406
18.4.1. Sluchové ústrojí	406
18.4.2. Vedlejší dutiny nosní	406
18.4.3. Hrtan a hltan	406
18.4.4. Slinné žlázy	406
18.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	407
18.5.1. Sluchové ústrojí	407
18.5.1.1. Vývojové anomálie	407
18.5.1.2. Traumatické změny	407
18.5.1.3. Záněty	407
18.5.1.4. Nádory	409
18.5.2. Vedlejší dutiny nosní	410
18.5.3. Hrtan a hltan	411
18.5.4. Slinné žlázy	412
19. Radiodiagnostika v oftalmologii	
(<i>O. Blažek</i>)	413
19.1. Indikace k vyšetření	413
19.2. Vyšetřovací metody	413
19.2.1. Nativní skiagrafie	413
19.2.2. Tomografie	414
19.2.3. Orbitografie	414

19.2.4. Dakryocystografie (nazolakrimografie)	414
19.2.5. Angiografie	415
19.3. Normální rentgenový obraz	415
19.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	416
19.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	416
19.5.1. Patologické změny orbity	416
19.5.2. Patologické změny v bulbu a retrobulbárním pro- storu	417
19.5.3. Onemocnění slzných cest	417
20. Radiodiagnostika ve stomatologii (O. Blažek)	418
20.1. Indikace k vyšetření	418
20.2. Vyšetřovací metody	418
20.2.1. Snímky zubů	418
20.2.2. Panoramatické snímky chrupu	419
20.2.3. Extraorální snímky	420
20.3. Normální rentgenový obraz	420
20.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	421
Literatura	422
Věcný rejstřík	423

3.5.6.3.	Změny při hypotyreoidismu a hypertyreoidismu	111
3.5.6.4.	Změny při hypoparathyreoidismu a hyperparathyreoidismu	112
3.5.6.5.	Změny při hyperkorticismu	113
3.5.7.	Cirkulační osteopatie	114
3.5.7.1.	Kostní infarkt	114
3.5.7.2.	Kryptogenní („idiopatické“) kostní nekrózy	114
3.5.7.3.	Druhotné kostní nekrózy	116
3.5.7.4.	Osteochondrosis dissecans	116
3.5.7.5.	Sudeckův syndrom	116
3.5.7.6.	Ostitis pubis	117
3.5.8.	Choroby hemopoetického systému a dřeně	117
3.5.8.1.	Choroby erythropoetické řady	117
3.5.8.2.	Choroby leukopoetické řady	117
3.5.8.3.	Poruchy koagulačního procesu	118
3.5.9.	Osové úchytky, degenerativní a neuropatické osteopatie a artropatie	119
3.5.9.1.	Osové úchytky	119
3.5.9.2.	Degenerativní změny	121
3.5.9.3.	Neuropatické artropatie (Charcotovy klouby)	123
3.5.10.	Nádorové osteopatie a artropatie	124
3.5.10.1.	Nádory z kostitvorného pojiva	125
3.5.10.2.	Nádory chrupavčité	126
3.5.10.3.	Nádory z kostního pojiva	128
3.5.10.4.	Osteoklastom	128
3.5.10.5.	Nádory dřeňové	128
3.5.10.6.	Nádory z jiných tkání obsažených v kostech	129
3.5.10.7.	Metastatické nádory v kostech	131
3.5.10.8.	Procesy podobné nádorům	132
3.5.11.	Kryptogenní osteopatie a artropatie	132
3.6.	Speciální rtg symptomatologie změn měkkých tkání	135
3.6.1.	Traumatické změny	135
3.6.2.	Záněty	135
3.6.3.	Kalcifikace	136
3.6.4.	Nádory měkkých částí	137
4.	Radiodiagnostika dýchacího ústrojí (J. Holý, O. Blažek)	138
4.1.	Indikace k rtg vyšetření	138
4.2.	Vyšetřovací metody	138
4.2.1.	Prosívání	138
4.2.2.	Prosté snímky	139
4.2.3.	Radiofotografie	140
4.2.4.	Tomografie	141
4.2.5.	Bronchografie	142
4.2.6.	Diagnostický pneumotorax	143
4.2.7.	Diagnosticke pneumomediastinum	143
4.2.8.	Angiografie	144
4.2.9.	Doplňkové metody	144
4.3.	Normální rentgenový obraz	144
4.3.1.	Rentgenová anatomicie plic	144

4.3.2. Rtg obraz na prostých skiaogramech	148
4.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	152
4.4.1. Změny v transparenci plicních polí	152
4.4.1.1. Zvýšení transparency – projasnění	152
4.4.1.2. Snižení transparency – zastínění	152
4.4.2. Změny plicní kresby	154
4.4.3. Změny v uložení a dynamice bránice a mediastina	154
4.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	155
4.5.1. Onemocnění průdušnice	155
4.5.2. Onemocnění průdušek a plic	155
4.5.2.1. Vrozené plicní cysty	155
4.5.2.2. Akutní a chronická bronchitida	157
4.5.2.3. Bronchiektazie	157
4.5.2.4. Bronhostenóza a obstrukce bronchu, atelektáza	158
4.5.2.5. Emfyzém plic	159
4.5.2.6. Záněty plic (nespecifické)	160
4.5.2.7. Plicní embolie a infarkt plic	164
4.5.2.8. Plicní tuberkulóza	165
4.5.2.9. Plicní fibrózy	172
4.5.2.10. Pneumokoniózy	173
4.5.2.11. Parazitární onemocnění	174
4.5.2.12. Nádory plic	175
4.5.3. Onemocnění pohrudnice	179
4.5.3.1. Pleuritis – zánět pohrudnice	179
4.5.3.2. Pneumotorax	182
4.5.3.3. Nádory pohrudnice	182
4.5.4. Onemocnění mediastina	182
4.5.4.1. Záněty mediastina	183
4.5.4.2. Nádory mediastina	183
4.5.5. Pooperační stavby	185
5. Radiodiagnostika srdece (O. Blažek, J. Vančura)	186
5.1. Indikace k vyšetření	186
5.2. Vyšetřovací metody	186
5.2.1. Dálkový snímek hrudníku	186
5.2.2. Skiaskopie	186
5.2.3. Snímky v šíkmých a bočních průmětech	187
5.2.4. Tomografie	187
5.2.5. Angiokardiografie	187
5.2.6. Koronarografie	189
5.2.7. Málo používané metody	189
5.3. Normální rentgenový obraz	189
5.3.1. Nativní obraz srdce a velkých cév	189
5.3.2. Měření velikosti srdce	191
5.3.3. Variabilita tvaru srdece	192
5.3.4. Topografie srdečních oddilů	192
5.3.5. Pulsace srdce a velkých cév	194
5.3.6. Nativní obraz plicních cév	194
5.3.7. Angiokardiografický obraz	195
5.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	196
5.4.1. Změna polohy srdečního stínu	196

5.4.2.	Změna velikosti srdečního stínu	197
5.4.3.	Změna tvaru srdečního stínu	198
5.4.4.	Změny obrysu srdečního stínu	200
5.4.5.	Změny sytosti a struktury srdečního stínu	200
5.4.6.	Změny pulsace	200
5.4.7.	Změny v malém oběhu, plicích a na pohrudnici	201
5.4.8.	Změny v plením parenchymu a na pohrudnici	202
5.5.	Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	203
5.5.1.	Vrozené srdeční vady	203
5.5.1.1.	Vady s recirkulací v malém oběhu	203
5.5.1.2.	Vrozené vady mitrálního a aortálního ústí	204
5.5.1.3.	Stenóza plicnice	204
5.5.2.	Získané chlopňové vady	204
5.5.2.1.	Vady mitrálního ústí	205
5.5.2.2.	Vady aortálního ústí	207
5.5.2.3.	Vady trikuspidálního ústí	209
5.5.2.4.	Vady pulmonálního ústí	209
5.5.2.5.	Vady sdružené	210
5.5.3.	Cor pulmonale	210
5.5.4.	Cor hypertonicum	211
5.5.5.	Poškození srdečního svalu	212
5.5.6.	Onemocnění perikardu	213
5.5.7.	Poranění srdce a perikardu	215
6.	Radiodiagnostika tepen (B. Drugová, O. Blažek)	216
6.1.	Indikace k vyšetření	216
6.2.	Vyšetřovací metody	216
6.2.1.	Nativní skiaskopie, skiagrafie a tomografie	216
6.2.2.	Kontrastní angiografie	217
6.3.	Normální rentgenový obraz	221
6.3.1.	Nativní obraz	221
6.3.2	Angiografický obraz	221
6.4.	Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	221
6.4.1.	Nativní vyšetření	221
6.4.2.	Kontrastní vyšetření	222
6.5.	Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	225
6.5.1.	Aorta	225
6.5.2.	Krční tepny	227
6.5.3.	Končetinové tepny	228
6.5.4.	Pooperační stavý	230
7.	Radiodiagnostika žil (O. Blažek, B. Drugová)	231
7.1.	Indikace k vyšetření	231
7.2.	Vyšetřovací metody	231
7.2.1.	Hluboká flebografie dolní končetiny	232
7.2.2.	Flebografie horní končetiny a mediastina	233
7.2.3.	Kavografie	233
7.2.4.	Arteriální flebografie	234
7.2.5.	Transosární (intraspangiální) flebografie	234

7.2.6. Splenoportografie, umbilikografie, peroperační portografie	234
7.3. Normální rentgenový obraz	235
7.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	236
7.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	237
7.5.1. Žilní varixy	237
7.5.2. Uzávěr dutých žil	237
7.5.3. Změny v portálním řečišti	239
8. Radiodiagnostika mízního systému (J. Vítek, O. Blažek)	240
8.1. Indikace k vyšetření	240
8.2. Vyšetřovací metody	240
8.2.1. Nativní skiagrafie	240
8.2.2. Nativní tomografie	240
8.2.3. Pneumomediastinum	241
8.2.4. Lymfografie	241
8.3. Normální rentgenový obraz	241
8.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	243
8.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	244
8.5.1. Primární a sekundární lymfedém	244
8.5.2. Záněty	244
8.5.3. Nádory	245
9. Radiodiagnostika trávící trubice (O. Blažek, J. Holý)	246
9.1. Indikace k vyšetření	246
9.2. Vyšetřovací metody	247
9.2.1. Rentgenové metody obecně	247
9.2.1.1. Prostá skiaskopie a skiagrafie	247
9.2.1.2. Vyšetření s kontrastní náplní	247
9.2.1.3. Parietografie	249
9.2.1.4. Angiografie	249
9.2.2. Vyšetření jednotlivých oddílů trávící trubice	250
9.2.2.1. Hypofarynx a krční část jícnu	250
9.2.2.2. Jícen	250
9.2.2.3. Žaludek a duodenum	250
9.2.2.4. Tenké střevo	253
9.2.2.5. Tlusté střevo	254
9.3. Normální rentgenový obraz	256
9.3.1. Hltan	256
9.3.2. Jícen	256
9.3.3. Žaludek	257
9.3.4. Duodenum	259
9.3.5. Tenké střevo	259
9.3.6. Tlusté střevo	260
9.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	261
9.4.1. Změny uložení	261
9.4.2. Změny velikosti a tvaru	261
9.4.3. Změny obrysů kontrastní náplní	262
9.4.4. Změny sytosti a homogenity stínu kontrastní náplně	263
9.4.5. Změny slizničního reliéfu	263
9.4.6. Změny tonu a motility	264

9.4.7.	Změny sekrece a přirozeného obsahu	265
9.4.8.	Poruchy průchodnosti	265
9.5.	Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	267
9.5.1.	Onemocnění hltanu a jícnu	267
9.5.1.1.	Vrozené anomálie	267
9.5.1.2.	Funkční poruchy	268
9.5.1.3.	Achalazie kardie	268
9.5.1.4.	Divertikly	270
9.5.1.5.	Cizí tělesa, poranění	271
9.5.1.6.	Záněty	272
9.5.1.7.	Nádory	272
9.5.1.8.	Varixy	274
9.5.1.9.	Hiálové a brániční kýly	274
9.5.1.10.	Dislokace procesy v okolí	275
9.5.1.11.	Pooperační stavы	275
9.5.2.	Onemocnění žaludku	276
9.5.2.1.	Vrozené anomálie	276
9.5.2.2.	Funkční poruchy	276
9.5.2.3.	Divertikly	277
9.5.2.4.	Cizí tělesa	277
9.5.2.5.	Záněty	277
9.5.2.6.	Vředová choroba	277
9.5.2.7.	Nádory	280
9.5.2.8.	Varixy	284
9.5.2.9.	Dislokace procesy v okolí	284
9.5.2.10.	Pooperační stavы	284
9.5.3.	Onemocnění duodena	286
9.5.3.1.	Vrozené anomálie	286
9.5.3.2.	Funkční odchylky	287
9.5.3.3.	Divertikly	287
9.5.3.4.	Cizí tělesa	287
9.5.3.5.	Záněty	287
9.5.3.6.	Vředová choroba	288
9.5.3.7.	Nádory	290
9.5.4.	Onemocnění tenkého střeva	291
9.5.4.1.	Vrozené anomálie	291
9.5.4.2.	Funkční poruchy	291
9.5.4.3.	Divertikly	291
9.5.4.4.	Porucha průchodnosti (ileus)	293
9.5.4.5.	Záněty	293
9.5.4.6.	Nádory	293
9.5.4.7.	Změny polohy ze zevních příčin	294
9.5.4.8.	Pooperační stavы	294
9.5.5.	Onemocnění tlustého střeva	294
9.5.5.1.	Vrozené anomálie	294
9.5.5.2.	Funkční poruchy	295
9.5.5.3.	Divertikly	296
9.5.5.4.	Porucha průchodnosti (ileus coli)	296
9.5.5.5.	Záněty	297
9.5.5.6.	Nádory	299
9.5.5.7.	Dislokace procesy v okolí	299
9.5.5.8.	Pooperační stavы	301

10. Radiodiagnostika jater (O. Blažek)	. . . . .	302
10.1. Indikace k vyšetření	. . . . .	302
10.2. Vyšetřovací metody	. . . . .	302
10.2.1. Nativní přehledné skiagramy břicha	. . . . .	302
10.2.2. Pneumoperitoneum	. . . . .	302
10.2.3. Arteriografie jater	. . . . .	303
10.2.4. Splenoportografie, umbilikální portografie	. . . . .	303
10.2.5. Jaterní flebografie	. . . . .	304
10.2.6. Doplňková rtg vyšetření	. . . . .	304
10.3. Normální rtg obraz	. . . . .	304
10.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	. . . . .	305
10.4.1. Změny na játrech	. . . . .	305
10.4.2. Změny na portálním oběhu	. . . . .	305
10.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	. . . . .	306
10.5.1. Akutní hepatitida	. . . . .	306
10.5.2. Chronická hepatitida	. . . . .	306
10.5.3. Jaterní cirhóza	. . . . .	306
10.5.4. Absces jater	. . . . .	307
10.5.5. Parazitární cysty	. . . . .	308
10.5.6. Benigní a maligní novotvary	. . . . .	308
10.5.7. Portální přetlak	. . . . .	309
11. Radiodiagnostika žlučových cest (O. Blažek)	. . . . .	310
11.1. Indikace k vyšetření	. . . . .	310
11.2. Vyšetřovací metody	. . . . .	310
11.2.1. Nativní skiagrafie	. . . . .	310
11.2.2. Perorální cholecystografie a cholangiografie	. . . . .	311
11.2.3. Intravénzní cholangiografie (biligrafie)	. . . . .	312
11.2.4. Endoskopická retrográdní cholangiopankreatografie	. . . . .	314
11.2.5. Punkční cholangiografie	. . . . .	314
11.2.6. Operační cholangiografie	. . . . .	316
11.3. Normální rentgenový obraz	. . . . .	316
11.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	. . . . .	317
11.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	. . . . .	319
11.5.1. Vrozené anomálie	. . . . .	319
11.5.2. Dyskinezia	. . . . .	320
11.5.3. Žlučové kameny	. . . . .	320
11.5.4. Záněty	. . . . .	320
11.5.5. Nádory	. . . . .	321
11.5.6. Pooperační stavy, biliární pištěle	. . . . .	322
12. Radiodiagnostika pankreatu (O. Blažek)	. . . . .	323
12.1. Indikace k vyšetření	. . . . .	323
12.2. Vyšetřovací metody	. . . . .	323
12.2.1. Nativní skiagrafie břicha	. . . . .	323
12.2.2. Kontrastní vyšetření žlučových cest	. . . . .	323
12.2.3. Kontrastní vyšetření trávící trubice	. . . . .	325
12.2.4. Pneumoretroperitoneum	. . . . .	325
12.2.5. Angiografie	. . . . .	325

12.2.6. Pankreatografie (wirsungografie)	325
12.3. Normální rentgenový obraz	327
12.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	327
12.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	328
12.5.1. Pankreatolitiáza	328
12.5.2. Záněty	329
12.5.3. Cysty	330
12.5.4. Nádory	330
13. Radiodiagnostika sleziny (O. Blažek)	331
13.1. Indikace k vyšetření	331
13.2. Vyšetřovací metody	331
13.2.1. Nativní skiagrafie	331
13.2.2. Pneumoperitoneum, pneumoretroperitoneum	331
13.2.3. Arteriografie	332
13.2.4. Doplňkové metody	332
13.3. Normální rentgenový obraz	333
13.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	333
13.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	333
13.5.1. Vrozené anomálie	333
13.5.2. Splenomegalie	334
13.5.3. Cévní změny	334
13.5.4. Absces	334
13.5.5. Poranění	335
13.5.6. Cysty	335
13.5.7. Nádory	335
14. Radiodiagnostika močového ústrojí (J. Holý, K. Hoffmann)	336
14.1. Indikace k vyšetření	336
14.2. Vyšetřovací metody	336
14.2.1. Prostý snímek břicha	336
14.2.2. Intravénzní urografie (vylučovací, descendantní)	337
14.2.3. Pyelografie (ascendantní, vzestupná, retrográdní, instrumentální)	338
14.2.4. Pneumoretroperitoneum	341
14.2.5. Břišní aortografie	341
14.2.6. Cílená renální angiografie	341
14.2.7. Kavografie	342
14.2.8. Cystografie	342
14.2.9. Parietografie močového měchýře	343
14.2.10. Pánevní angiografie	343
14.2.11. Uretrografie	343
14.3. Normální rentgenový obraz	343
14.4. Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	345
14.4.1. Změny na prostých snímcích	345
14.4.2. Změny v kontrastní náplni dutého systému ledvin a odvodných močových cest	346
14.4.3. Změny v angiografickém obraze	347
14.5. Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	347
14.5.1. Vrozené úchytky ledvin a močovodů	347

14.5.2.	Nespecifické záněty ledvin a močovodů	350
14.5.3.	Tuberkulóza močového ústrojí	351
14.5.4.	Močové kameny	353
14.5.5.	Nádory ledvin a močovodů	354
14.5.6.	Zranění ledvin a močovodů	356
14.5.7.	Onemocnění močového měchýře, prostaty a uretry	356
15. Radiodiagnostika v endokrinologii (E. Šilinková-Málková)		359
15.1.	Hypofýza	359
15.2.	Štítná žláza	361
15.3.	Příštítiná tělska	362
15.4.	Tymus	362
15.5.	Nadledviny	364
15.6.	Pankreas	367
15.7.	Ovaria	368
16. Radiodiagnostika v gynekologii a porodnictví (L. Vyhnanek, O. Blažek)		370
16.1.	Indikace k vyšetření	370
16.2.	Vyšetřovací metody	370
16.2.1.	Mama	370
16.2.2.	Děloha a adnexa	371
16.2.3.	Gravidita	371
16.3.	Normální rentgenový obraz	371
16.3.1.	Mama	371
16.3.2.	Děloha a adnexa	371
16.3.3.	Gravidita	372
16.4.	Obecná rtg symptomatologie chorobných změn	372
16.4.1.	Mama	372
16.4.2.	Děloha a adnexa	373
16.4.3.	Gravidita	373
16.5.	Speciální rtg symptomatologie chorobných změn	375
16.5.1.	Mama	375
16.5.1.1.	Dysplazie prsu	375
16.5.1.2.	Záněty	375
16.5.1.3.	Nádory	375
16.5.2.	Děloha a adnexa	376
16.5.2.1.	Vývojové anomálie	376
16.5.2.2.	Záněty	376
16.5.2.3.	Nádory	376
16.5.3.	Gravidita	377
17. Radiodiagnostika v neurologii (L. Vyhnanek, M. Roth)		378
17.1.	Indikace k vyšetření	378
17.2.	Vyšetřovací metody	378
17.2.1.	Nativní skiagrafie lebky	378
17.2.2.	Nativní skiagrafie páteře	378
17.2.3.	Tomografie a zónografie	379